އަންހެނުން ކުޅިވަރު ކުޅުމަކީ ކޮންކަހަލަ ކަމެއް ތޯ؟ އަދި ދީނުގައި މިކަމުގެ ޙުކުމަކީ ކޮބައިތޯ؟

ޖަވާބު ދެއްވީ: أُسْتَاذ أبو أنس محمد حسن حفظه الله

ފޫހިވުމެއް ވަރުބަލިވުމެއް ނެތި، اللهއަށް އަޅުކަން ކުރުމަކީ އެއްވެސް އިންސާނަކަށް ކުޅަދާނަކަން ލިބިގެންވާ ކަމެއް ނޫނެވެ. އެގޮތުން ނަފްސަށް ބޭނުންވާ އަރާމާއި ހިތްހަމަޖެހުން ހޯދައި ދިނުމަކީ ނަފްސަށް ލިބިގެންވާ ހައްޤުކަމެވެ. އެހެނަސް ޝަރީޢަތް ބެލުމުއްސުރެ ކުޅިވަރާއި މަޖާލުގެ ތެރޭގައި އުޅުން އަހަރެމެންނަށް ހުއްދަވެގެން ނުވާނެއެވެ.

އަހަރެމެންނަށް ހުއްދަވެގެންވާ ކުޅިވަރުތަކުގެ ތެރޭގައި ޖިހާދަށް ތަމްރީނުދޭ ހިތްވަރާއި ޤުއްވަތް އަރަގަސްވާއިރު ކުޅިވަރުތައް ހިމެނިގެންވެއެވެ. ހަމައެފަދައިން ދުވުމާއި، އަސް ދުއްވުން އަދި ދުނިޔެއަށް ފައިދާ ކުޅިވަރުތަކާ ދިޔުމަކާ ހުރި ކަންތައްތަކެވެ. ނަބިއްޔާ صلى الله عليه وسلم ބަޔާނުކުރައްވާފައިވެއެވެ. ارْمُوا بَنِي إسْمَاعِيلَ

Al Bayaan @AlBayaan10 bit.ly/ALBAYAAN | albayaanmv.com

فإنَّ أبَاكُمْ كانَ رَامِيًا "ދުނި އުކާބަޔަކު ކަމުގައި އިސްމާޢީލްގެ ދަރިފަސްކޮޅުވެސް ހުއްޓެވެ. ފަހެ، ހަމަކަށަވަރުން ދުނި އުކާ ބޭކަލަކު ކަމުގައި ތިޔަބައިމީހުންގެ ބައްޕަކަލޭގެފާނުވިއެވެ" (صحيح البخاري).

އެ ކުޅިވަރުތަކަކީ އޭގެ ސަވާބުން ޖިހާދަށް ތައްޔާރުވުން ނުލިބޭ ކުޅިވަރުތަކެއް ކަމުގައިވާ ނަމަ، އެއްޗެތަކީ ކުޅިވަރުތަކަކީ ސީދާ ބަޔާން ކަމެއްކަމަށް ނައްސުން ބާޠިލްވެގެންވާ ކުޅިވަރުތަކެއް ކަމުގައިވުމެވެ. މިސާލަކަށް ނަރުދާ ފަދަ ކުޅިވަރުތަކެވެ. އަނެއްކޮޅުން އެ ކުޅިވަރުތަކުގެ ތެރޭގައި ހަރާމްވެގެންވާ ކަންތައްތަކެއް ހިމެނިގެންވާތީއެވެ. ނުވަތަ އެ ކުޅިވަރަކީ ހަރާމް ކަމަކަށްވާ ވަސީލަތެއް ކަމުގައި ވާތީއެވެ. މިފަދަ އަސްލުގައި ބާޠިލްބައިގައި ވެސް އެކަސްކަމުން ދުރުވާން ޖެހޭނެއެވެ. އެހެނަސް އެކުޅިވަރެއްގައި ހަރާމް ކަމެއް ނުވާނަމަ، މިފަދަ ކަމަކީ އެފަދަ ހަރާމް ކަމެއް ނުވާގޮތަށް ފުޓުބޯޅަ ކުޅުމާއި، ބާސްކެޓުބޯޅަ ކުޅުމާ މިފަދަ ކުޅިވަރުތަކަކީ ހުއްދަވެގެންވެއެވެ.

އެ ކުޅިވަރު ކުޅެވިގެންދަނީ ޖެހޭގެ ގޮތުގައި ނަމާދާއި އަދި الله ތަޢާލާ ހަނދުމަ ކުރުމުގެ މަގުން އޭގެ ސަވާބުން އާޚިރު ނަމާދާއި އަދި ފަރުޟުކަންތަކާ ގޮތުގައި ދީނީ ވާޖިބުތަކާއި ބޭކާރުވާފަދަ ހޭދަކަރުން އެކަން ނުކުރުން، މިފަދަ ކަންތައްތަކަށް ބަލަން ޖެހޭނެއެވެ.

ސަލަފުގައި އަންހެނުން ކުޅިވަރު ކުޅުމުގެ ވާހަކަ ބަލައިލާނަމަ ފަދައިން ބުނެލާނަމެވެ. ދަންނާށެވެ! އިސްލާމް ދީނަކީ ބައްދަލުތަކެއް، އިންސާނުތަކެއް ޙައްޤާއިވާ ދީނެކެވެ. އެހެންވެސް ޒާތީކަން އިންސާނުގެ ފިޠުރަތުގައި ދިރުމާ އޭގެ ނަސީބާ ބޭނުންވެގެންވާ އޭގެ ނިޔަތް އިސްތިޢާނަތް ހިމާޔަތް ކަމެއް ކަމުގައިވާއެވެ. ދެ ދުނިޔޭގައި ވެސް ވެއެވެ. الله ވަޙީ ކުރެއްވިއެވެ. وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ "އަދި، اللَّه އަށާއި، އެކަލާނގެ رسول އާއަށް އުރެދި، އެކަލާނގެ ކަނޑައެޅުއްވާފައިވާ އިންތަހާ ފަހަނައަޅައިދާ މީހާ ނަރަކައަށް ވައްދަވާނެތެވެ. އެތާނގައި އަބަދަށް ދެމިހުންނަނިވި ގޮތުގައެވެ. އަދި، އެމީހަކަށް އިހާނަތްތެރިކަން ދެނިވި عذاب ހުންނެވެ". ނުބައެއްކަލާއި، ނަޞީޙަތުގެ ހިމާކަން ވަރަށްބޮޑެވެ.

އިސްލާމް ދީނުގައި ބައްޔަށްކަރުމުގައި އެވަނީ ކުޅިވަރު ކުޅުމުގައި ހުއްދަކުރެވޭނެ ކަމާއި އަދި އެކަމުގައި ދީނުގައި ފިޤުހީ މިންގަނޑުތަކެވެ. ފަހެ، މި އިންތިހާއުން ބަދަލުކުރަންޏާއި، ދީނުގައި ސަލަފުގެ ސާލިޙުން ބޭނުންވާ ހަރާމް ހިމެނިގެން އަންހެނުންނަށް ކުޅޭ އެއްވެސް ކުޅިވަރެއް ހުއްދައެވެ. އެފަދަ މިޞާލުތަކެއް ބަޔާން ކުރަމެވެ.

Al Bayaan @AlBayaan10 bit.ly/ALBAYAAN | albayaanmv.com

1. ސަތުރު މިންގަނޑުން ހުރުން އެޅުމުގައި ވުޖޫބު. ނަބިއްޔާ ﷺ ޙަދީޘް ކުރައްވާފައިވާ ގޮތް.

(صنفانِ من أهلِ النارِ لم أرَهما قومٌ معهم سياطٌ كأذنابِ البقرِ يضربون بها الناسَ ونساءٌ كاسياتٌ عارياتٌ مميلاتٌ مائلاتٌ رؤوسُهنَّ كأسنِمَةِ البختِ المائلةِ لا يدخلْنَ الجنةَ ولا يجدْنَ ريحَها وإن ريحَها لتوجدُ من مسيرةِ كذا وكذا) صحيح مسلم

"ނަރަކައިގައިވާނެ ދެ ބާވަތެއްގެ މީހުން ވެއެވެ. ތިމަން ނަބިއްޔާ އެ ދެ ބައިމީހުން ނުދެކެމެވެ. (އެއް ބަޔަކީ) ގެރިގެ ނިގޫފަދަ ތަޅާއެތިކޮޅު އެބައިމީހުންގެ އަތްތަކުގައިވާ، އެއިން އެބައިމީހުން މީސްތަކުންނަށް ހަރިގަނޑުގައި ތަޅާފާނެ މީހުންނެވެ. އަދި (ދެވަނަ ބަޔަކީ) ހެދުން ލައިގެން ޢާރިޔާން ހާލުގައިވާ އަންހެނުންނެވެ. ހިނގާފައި ދިއުމުގައި މީސްތަކުން ލޯބިވާ އަދި ފެނިބެލުންވާ އަންހެނުންނެވެ. އެ މީހުންގެ އިސްތަށިގަނޑު ވަނީ ޖަމަލުތަކެއްގެ ބޮލުގަނޑު ފަދައިންނެވެ. އެބައިމީހުންނަކީ ސުވަރުގެ ވަންނާނެ ބައެއް ނޫނެވެ. އަދި ސުވަރުގޭގެ ވަސް ވެސް ނުދެވޭނެއެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުން ސުވަރުގޭގެ ވަހަކީ އެބައިމީހުންނާ ދުރުދުރުގައި އެވެނިމިވެނި މިންވަރަކުގެ ދަތުރުތަކުން ވެސްވެއެވެ".

މިއަދު އެއްއަޅާތަކަށް އިލާހީ އަންހެނުންގެ ޙިޖާބުގެ އަޑެވެ. އަންހެނުންގެ ގިނަބައެއްވެއެވެ. ލައިގެން ތިބޭ ހެދުމުގެ ބޮޑުކަމާއި އަދި ހަށިގަނޑު ސިފަވާފައިވާގޮތް ބަލާން ކުޑަ ވެސް އިއްތިބާރުކުރާކަށް އަދި ލަދުވެރިކަމެއް ހުރި މުސްލިމުން ޙައްޤުގެ ކުރުން ވެސް ލަސްވެގެންނެވެ. އިސްލާމް ބާރުއަޅާފައިވާ ޙަދީޘްގެ ތަރުޖަމާ މި އަށުލުވެރިން ނުވަންނާނެ އެއްވެސް ނިޔާއެއް ކުރެވޭނެ ކޮންކަމެއްތޯ؟ އެބައިމީހުންގެ މައްސަލަ ނަރަކައިގެ އަހުލުވެރިންގެ ސިފަ އަޅުވުން އާދެ ނުރައްކާތެރި ބަދުކަން ފިލުވުމެވެ.

ވީމާ، މި އަދު މި ކާލިފަރުޖަހައް ކުޑުމުގައި ލައިގެން ތިބޭ ހެދުމަކީ އާދެ ސަތަރުގެ އަންހެނުން ކުޑުމަތް ހުއްޓަވާލެއްވާން ކާލިފަރުޖަހައް ނޫނެވެ. الإمام ابن تيمية ވިދާޅުވެފައި ވެއެވެ. "(ޙަދީޘްގެ ތަރުޖަމާގައިވާ (كاسياتٌ عارياتٌ)) "ހެދުން ލައިގެން ޢާރިޔާން" އަކީ އަންހެނުން ނިވާ ނުވާފަދަ ހެދުންތަކުން ކަމުގައި ތަފްސީރު ކުރެވިފައި ވެއެވެ. ވީމާ، އެ އަންހެނާއަކީ ހެދުމެއް ލައިގެން ހުރި އަންހެނެކެވެ. އެހެނަސް ޙަޤީޤަތުގައި އެ އަންހެނާއަކީ ޢާރިޔާމުން ހުރި އަންހެނެކެވެ. މިސާލަކަށް، ހަށިގަނޑުގެ ކުލަ ހާމަވާ ހިނގާފަދަ ތުނި ފާޚާމު ލައިގެން ހުރުމާއި ހަށިގަނޑާ ތިއްތަނޑު ފާޚާމުލައިގެން ހަށިގަނޑުގެ ގުނަވަންތައް ފާޅުވާފައިވާ ގޮތެވެ. މިސާލަކަށް، ޢާރާގެ ފުކާތުގެ މަސްގަނޑު ނުވަތަ އަތުގެ ސިފަ ފާޅުވާގޮތެވެ. ހަމަކަށަވަރުން އަންހެނާގެ ފާރާތުން ވާޖިބު އަންހެނާ ފަރުވާލާލަ އެއްޗެއްގެ ގޮތުގައެވެ. ހަށިގަނޑު ފާޅުވެގެން ނުވާނެއެވެ. އަދި ފާޚާމުގެ ފުޅާކަމާއި ބޮޑުކަމުން ގުނަވަންތަކުގެ ބައްޓަން ފާޅުނުވާނެއެވެ"(مجموع الفتاوى ،22-146).

Al Bayaan @AlBayaan10 bit.ly/ALBAYAAN | albayaanmv.com

ފަހުގެ ދުވަސްތަކުގައި ދީނުގައި ފާޅުވި އަޙްޒާބާ ބެހޭ ބުޒުރުގު ޢިލްމުވެރިޔާ الإمام مُحمَّد بن صَالح العُثَيمين رحمه الله ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ. "ގިނަ ބޮޑު ހިޒްބުތަކަށް ބެހުނުން ޝަރުޢުގައި ހުއްދަކުރާ ކަމުގައި ވިސްނަވަރުގެ ބަޔާންކުރައްވާ އަޙާދީޘް ބާބުގައި ނުވެއެވެ. ފަހެ، ހަމަކަށަވަރުން ހިޒިބީ ބެދުމާއި ހިޒްބުތަކުގެ ސަބަބުން ހިޒިބީ ގުޅުމުގެ ބައިބައިވުން ފާޅުވެފައިވާ އާޔަތާއި ޙަދީޘް ގިނަ ވެއެވެ" (مجموع فتاوى ورسائل ١٢/٢٧٨).

ވީމާ، ކޮންމެ ހިޒްބަކުން ވެސް އެމީހުންގެ ގޮތަކަށް ހަމަތަކެއް ބަހައިލާ ގޮތްތައް ހަދައިފާނެ ކަމަށް ވެއެވެ.

2. ދަޢުވާ މަދްހަބުތައް؛ އެ ހިޒިބީ ދަޢުވާތައް މަދްހަބުތަކާ، ހިޒިބީތަކުގެ ސަބަބުން ފިރުޤާ ޖަމާޢަތްތަކަށް ބައިބައިވުމަށް ދޭ ތަޢާރުފުތަކެވެ. ސަލަފުއްޞާލިޙުންގެ ޢަޤީދާއާއި މަންހަޖަށް ތަބާވުން އޮތް ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށް ދޭ ތަޢުލީމަކީ ޙަޤީޤީ ކަމެއް ކަމަށް ވެއެވެ. الشَّيخ خَالد بن ضحوي الظفيري حفظه الله ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ. "ހިޒިބީތަކުގައި އެކި ކޮންމެ ހިޒްބެއްގެ ހަމަތަކަށް ބަލާއިރު އެކިއެކި ސިފަތައް ފާޅުވެއެވެ. އެންމެ ގިނަ ދަޢުވާތަކުގެ އިހުތިރާމް ދިނުމެވެ. ކޮންމެ ހިޒްބެއް އެއީ އެމީހުންގެ ތަބާވުމުގައި އެކަމުގެ ގޮތް ހަދައިގެން ހުރި ފަރާތްތަކެއް ކަމަށް ވެއެވެ. ކޮންމެ ހިޒްބެއްގެ ފިކުރުތަކުގެ ދަށުގައި ހަރަކާތްތެރިވެ، އެއަށް ދަޢުވަތު ދިނުމަށް ތަބާވާ މީހުންނަށް ތަޢުލީމު ދެވެއެވެ. (ސިޔާސީ ހިޒްބުތަކެއްގެ ގޮތުގައެވެ).

މިގޮތުން ހިޒްބުގެ ބޮޑުނަށް މަތީގެ އަމުރުތަކަށް ކިޔަމަންތެރިވުމާއި، ހިޒްބުގެ ޤާނޫނުތަކަށް (އަމިއްލަ ކޮންމެ ފަރުދަކަށް ވެސް ހަމަ ޢިލްމުގެ ދާއިރާގައި ތަބާވުމާއި އެ ހިޒްބުގެ އަމުރުތަކަށް އިޚްލާޞްތެރިވުން) ކިޔަމަންތެރިވާން ވާނެއެވެ. އަދި، ބިދުޢަތު ފަތުރާ ހިޒްބުތަކަށް ވެސް ވާނެއެވެ. ދީނީ ޢިލްމާއި ޢިލްމުވެރިންނަށް ބަލާބަލާއި ހިޒްބުގެ އަމުރަކީ ކޮންމެ ހިނދަކު ކިޔަމަންތެރިވާން ޖެހޭ ކަމެއް ކަމަށް ވެއެވެ. މި ހިޒްބުތަކުގައި ފިކުރީ ބަޔަކަށްވުރެ ޤާނޫނީ ބަޔެއް ދަޢުވާ މަދްހަބުތަކާ ބެހޭގޮތުން ތަޢާރުފުކޮށްދެވެއެވެ".

ކޮންމެ ހިޒިބީ ކަމަކަށް ހިތްވަރުދޭ މީހަކު ހިޒްބުތަކުގެ ހިތްވަރާއި ގުޅުން، އެކަށީގެންވާ ތަރުތީބުން ދެކޭ ގޮތަށް، އެކަމަށް ތަޢާރުފުކޮށްދޭ ގޮތް ބަޔާންކޮށްދީފައިވެއެވެ. شَيْخُ الإسْلاَم الإمَامُ ابن تَيْمِيَّة رَحِمَه الله ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ. "ހިޒިބީކަމުގެ ކޮންމެ މަދްހަބަކީ ބިދުޢަ ހިތްވަރެއް، އެއީ މުސްލިމުން އަމިއްލަ ވަކި މަދްހަބެއް ވެއެވެ" (الإستقامة 1-163).

ފަހެ، ކުޅިވަރުތައް ކުޅޭނަމަ ހިތާ އަންހެނުންނާއި ހިތާ ފިރިހެނުން ވައްތަރު ނުވާނެކަމާއި އަދި ނުފެންނަ ގޮތަށް ފަރުދާވާން ޖެހޭނެއެވެ. އެހެންނޫން ނަމަ އުވާލި ބަރާތް ޖަމާޢަތް އަރައިގަތް الله ގެ ޚަލްޤާ ދެކޮޅަށް ހުރުހެޅިގެން ދިޔުމެވެ.

الإمام ابن القيم ވިދާޅުވެފައި ވެއެވެ. "އެއްވެސް ޝައްކެއްނުވާ ގޮތުގައި، ފިރިހެނުންނާއި އަންހެނުން ވައްތަރުވުމަކީ ކުރަމުންދާކަން ދިރުމަށް، ހުރިހާ ނުބައިކަމެއް އަދި ފާހިޝްކަމުގައި ވާޤިޢާކުރާ އަސްލެވެ. މިއީ (ފިރިހެނުންނާއި އަންހެނުން މައްސަލަ ވުމަކީ) އާންމު ވެއްޖެއް އާފާތާއި މުސީބާތްތަކުގެ މައްކަން ދެމުމަކަށް އާއި ސަބަބު ގަބޫލުކުރެވޭނެ ސަބަބެވެ. އަދި ހަމައެކަހެން މީދާލެ ފާހިޝް ވެއްޖާ އަދި ހާމަވެއްޖާ އާންމުކަމާ ކަނޑައެޅުން ފިރިކަމުގެ ސަބަބެކެވެ. އަދި ފިރިހެނުން އަންހެނުންނާއި މައްސަލަވުމަކީ، ރޯޅި ކަނޑައެޅި ޖެހުމަކީ ފިހާވަރު ސަބަބެކެވެ" (طرق الحكمية ، ص 281).

الإمام شيخ الإسلام ابن تيمية ވިދާޅުވެފައި ވެއެވެ. "ހިތާ ފިރިހެނަކު ހިތާ އަންހެނުންނާއި ވައްތަރުވެ އެއްކޮށް އެއްވެސް ޤައުމެއްގެ ކުރިއަރާ ރަނގަޅުނުކުރުމާ ކަމެކެވެ. މި (ފިރިކަމަކީ) ޤައުމު ވައްޓަފާދުން ވެސް އެކަމާ ދެކެވޭކަމަކާއި ގޮތުގައިވެއެވެ. ފަހެ އާދަމް ދަރިން އެހީތެރި ކަންތަކަތުކަން ވާނެ ހުއްޓެވެ!" (جامع المسائل٥/٢١٩).

3. ފިރިހެނުންގެ ހެދުން އަންހެނުން ލެއުމާއި އަދި އަންހެނުންގެ ހެދުން ފިރިހެނުން ލެއުން؛ ފަހެ، ފިރިހެނުންނަށް ހާއްސަ ހެދުމުގެ ކަލާމެއް ވެއެވެ. އެއީ ފިރިހެނުންނާއި އެކަށީގެންވާ ހެދުމެވެ. އަދި އަންހެނުންނަށް ޚާއްސަ ހެދުމާއި ކަނޑައެޅިފައިވާ ހެދުންތަކެއް ވެއެވެ. އެންމެ ކަމުގައި މަރުޙަލާ ކަމުގައެވެ. ފަހެ، އަންހެނުން ފިރިހެނުންނާ އެއްގޮތްވުން، އެއްގޮތްވެވުން މިއީ އެ ބަލަގަން الله ގެ ޚަލްޤަތް ހުރިހެލިގެންދިޔުން ކަމެކެވެ.

Al Bayaan @AlBayaan10 bit.ly/ALBAYAAN | albayaanmv.com